

Csizma - céhremek

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	64.121.1
Készítés ideje:	1862 - 1863
Készítés helye:	Magyarország
Anyag:	bőr
Technika:	cérnahímzés; paszománttal díszített
Méreték:	magasság: 26,8 cm hosszúság: 15,6 cm

A csizmaszár teteje elől szív alakú vonalat ír le, szegélye fémszálas paszománt, közepén úgynevezett csizmarózsa. A szár oldalt varrott, simán egybeványolt. A talp szögezett, egylábás. A sarok rakott. Bélése világosbarna bőr, a szár felső részén, két oldalt piros-fehér-zöld szalagból készített felhúzó volt, mára csak egy-egy kis darab maradt belőlük. A sárgaréz sarkantyút szögezéssel erősítették a csizma sarkára.

A bemutatott csizma a hazai céhrendszer utolsó éveinek dokumentuma, hiszen 1867-ben szüntették meg a céheket Magyarországon. Ez a kicsi méretű, s ennél fogva az előállításnál különleges ügyességet igénylő mesterremek a hagyományos lábbelikészítés különböző korú megoldásait sorakoztatja fel. A régebbi hagyományhoz kapcsolódik azáltal, hogy oldalt varrott, és ún. "egylábás", azaz a jobb és bal lábra egyforma csizma készült, s a jobb- és ballábásat viselője váltogatta is, hogy kevésbé kopjon. Későbbi jellegzetesség viszont a talp szegezése, amely a paraszti kultúrában csak a 19. század végére vált széles körben elterjedté.

A mesterremek különlegessége a díszítése, amely fakult, egykor piros-fehér-zöld tűzéssel készült. A csizmaszár elején koronás magyar címer, alatta lombkoszorú. A korona két oldalán évszám: 1862. Fölötte felirat: *Tisztelet a szorgalomnak*. A csizmaszár hátsó oldalán fehér fonállal tűzve: *Paczona Jozsef urnal Mükötem*, majd vörössel: *Lacza Mihály*. A felirat alatt stilizált ágakból alkotott díszítmény. A talp szögezése ornamentális dísz alkot. A talp közepén bőrintarziával készített díszítés: két keresztbe tett kard alatt 1863-as évszám.

Irodalom

- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - bőr, papír 2.

